

Revistă lunară de cultură creștină

# VESTITORUL

Editată de Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Oradea

Oradea, 27 octombrie

Seria I, Anul XIX, Nr. 4 (204), 2010

## NOUA BISERICA DIN CAREI



Foto: Ramona Băluțescu

Din sumar:

Scrisoarea Pastorală a Conferinței Episcopale Române - pag. 2;  
Mesajul Sfântului Părinte Papa Benedict al XVI-lea pentru cea de-a 84-a  
Zi Misionară Mondială - pag. 3-4.

## Scrisoare Pastorală a Conferinței Episcopale Române

### Către Clerul diecezelor și eparhiilor din România. Tuturor persoanelor consacrate, iubiților credincioși și credincioase

Episcopii catolici din România, întruniți în sesiunea de toamnă a Conferinței episcopale la Lugoj, având în vedere situația actuală a țării, doresc să vă transmită un mesaj pastoral.

„*Caritas enim Christi urget nos*” (2Cor 5,14), caritatea Domnului nostru Isus Cristos ne îndeamnă pe noi, ca Biserică (instituție divino-umană ce trebuie să se îngrijească de binele sufletesc al credincioșilor catolici și nu numai), să împărtășim problemele dificile ale timpurilor actuale și să reflectăm asupra modalităților în care am putea veni în sprijinul pastoral al celor care au de suferit de pe urma actualei perioade de criză economică și politică pe care o traversează România.

Cum a subliniat în repetate rânduri în ultima vreme Sfântul Părinte Benedict al XVI-lea, criza prin care trecem este în primul rând una de ordin moral. De aceea, orice putere, dacă nu este bazată pe o responsabilitate morală și nu este motivată de un profund respect al persoanei, înseamnă distrugerea umanului în sens absolut.

Suntem cu toții conștienți de efectele crizei și simțim urmările dramatice ale măsurilor de austeritate. Acestea au afectat la noi mai ales pe lucrătorii din sectorul public, pe cei care îi educă pe copii, pe cei care îngrijesc bolnavii, pe cei care asigură liniștea publică, dar și persoanele în vârstă și în general familiile vulnerabile, adică pe acelea cu venituri mici. Aceste soluții de criză, propuse în numele solidarității, dar o solidaritate care nu

ține seama de dialogul și de consensul social, care nu respectă transparența deciziilor și a actului de guvernare, care dorește restrângerea dreptului la liberă exprimare, nu poate fi decât „*o vorbă goală care amăgește*” (Ef. 5,6). Consecințele le putem vedea cu toții în viața de fiecare zi, iar ele se agravează de la o lună la alta: acutizarea sărăciei, precaritatea locurilor de muncă, degradarea actului medical și al celui educativ, creșterea migrației forței de muncă cu urmări dezastruoase în planul dezbinării familiei, abandonul școlar, consumul de droguri, pierderea gustului și a respectului pentru darul cel mai de preț făcut de Dumnezeu omului: viața.

De aceea dorim să reafirmăm cu putere demnitatea persoanei umane și necesitatea răsplătirii muncii cu un salariu corespunzător ce permite un nivel de trai decent și oferă condițiile necesare creșterii, educării și formării tinerei generații. Reamintim și subliniem faptul că persoanele cu dizabilități, cele în vârstă, bolnavii, săracii, orfanii, migranții și alte categorii de persoane ce necesită asistență social-caritativă sunt cetățeni cu dreptul la o viață decentă iar măsura grijii față de acestea reflectă de fapt nivelul de civilizație al unei națiuni.

Dorim de asemenea să subliniem că întregul context actual, oricât de dificil ar părea, trebuie să constituie pentru noi creștinii o ocazie de întărire în credință și speranță în iubirea lui Cristos. O invitație la a nu ne închide sufletele în egoismul propriilor probleme și necesități, ci tocmai, dimpotrivă, întorcându-ne spre Cristos, prin convertire și rugăciune să regăsim acele valori creștine care, punându-ne împreună, ne ajută să putem răspunde unor probleme ale semenilor noștri. Astfel încurajăm apostolatul ordinelor și congregațiilor călugărești, asociațiile *Caritas* diecezane, asociațiile persoanelor cu dizabilități, asociațiile pentru viață, educarea și catehizarea tinerei generații la diferite nivele.

„*Veniți la mine toți cei osteniți și împovărați și Eu vă voi odihni pe voi*” (Mt. 11,28).

Cristos Domnul ne cheamă și astăzi să ne apropiem cu încredere de El, mai cu seamă atunci când suntem obosiți sau în dificultate și ne promite că dacă vom ști să învățăm blândețea și smerenia Lui, vom găsi odihnă sufletelor noastre. Noi, Păstorii Bisericii din România, împărtășind dificultățile credincioșilor noștri, vă asigurăm de rugăciunile noastre pentru fiecare dintre voi și pentru cei care actualmente au fost rânduiți la cârma țării, pentru ca Domnul să-i lumineze și să-i responsabilizeze asupra împlinirii misiunii de care vor trebui și ei să dea socoteală la timpul potrivit.

„*Harul Domnului nostru Isus Cristos și dragostea lui Dumnezeu și împărtășirea Sfântului Spirit să fie cu voi toți!*” (2 Cor 13,13).

În numele Episcopilor din România,  
al vostru Episcop

† Virgil BERCEA

### VESTITORUL

**P.S.S. Virgil Bercea: Președinte**

#### Redacția și administrația:

**Pr. Olimpiu Todorean:** redactor coordonator,

**Ioan F. Pop:** secretar de redacție.

#### Colaboratori:

Otilia Bălaș, Nicolae Costruț, pr. Ioan Erdeli,  
Maria-Mirela Filimon, Silvia Pantîș.

#### Adresa:

410210 - Oradea, str. Ep. Mihai Pavel, 4;  
Tel: 0259.436.492; Fax: 0259.430.509;  
E-mail: olimpiu35@yahoo.it; Tel: 0722.450.013

#### Abonamente: Alexandru Toma

Str. Borsecului Bl. X16, Ap. 30  
Tel: 0259.472.823; 0741.933.193

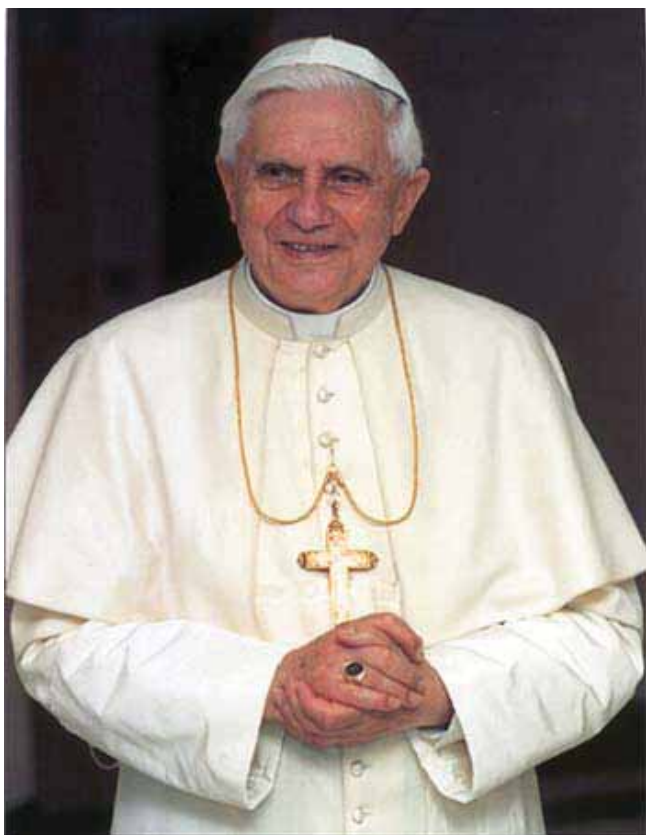
#### Difuzare: Claudiu Boda

Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8  
410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

I.S.S.N. 1454 - 8526

## Mesajul Sfântului Părinte Papa Benedict al XVI-lea pentru cea de-a 84-a Zi Misionară Mondială

„Construirea comuniunii ecleziale este cheia misiunii”



### Iubiți frați și surori,

Luna octombrie, cu celebrarea Zilei Misionare Mondiale, oferă comunităților diecezane și parohiale, institutelor de viață consacrată, mișcărilor ecleziale, întregului popor al lui Dumnezeu, ocazia pentru a reînnoi angajarea de a vesti Evanghelia și de a da activităților pastorale o mai largă respirație misionară. Această întâlnire anuală ne invită să trăim intens parcursurile liturgice și catehetice, caritative și culturale, prin care Isus Cristos ne convoacă la masa cuvântului său și a Euharistiei, pentru a gusta darul prezenței sale, a ne forma la școala lui și a trăi în mod tot mai conștient uniți cu el, Învățător și Domn. El însuși ne spune: „Cine mă iubește va fi iubit de Tatăl meu și eu îl voi iubi și mă voi arăta lui” (In 14,21). Numai pornind de la această întâlnire cu iubirea lui Dumnezeu se schimbă existența, putem trăi în comuniune cu el și între noi și să oferim fraților o mărturie credibilă, dând cont de speranța care este în noi (cf. 1 Pt 3,15). O credință adultă, capabilă să se încreadă total în Dumnezeu cu atitudine filială, hrănită de rugăciune, de meditarea cuvântului lui Dumnezeu și de studiul adevărurilor credinței, este condiție pentru a putea promova un nou umanism, întemeiat pe Evanghelia lui Isus.

În afară de aceasta, în octombrie, în multe țări

se reiau diferitele activități ecleziale după pauza estivală și Biserica ne invită să învățăm de la Maria, prin rugăciunea sfântului Rozariu, să contemplăm planul de iubire al Tatălui față de omenire, pentru a o iubi așa cum el o iubește. Oare nu este acesta și sensul misiunii?

De fapt, Tatăl ne cheamă să fim fii iubiți în Fiul său, cel iubit, și să ne recunoaștem cu toții frați în el, dar de mântuire pentru omenirea dezbinată de discordie și de păcat, și revelator al adevăratului chip al aceluia Dumnezeu care „atât de mult a iubit lumea, încât l-a dat pe Fiul său, unul-născut, ca oricine crede în el să nu piară, ci să aibă viața veșnică” (In 3,16).

„Vrem să-l vedem pe Isus” (In 12,21), este cererea pe care, în Evanghelia după Ioan, câțiva greci, veniți la Ierusalim pentru pelerinajul pascal, o prezintă apostolului Filip. Ea răsună și în inima noastră în această lună octombrie, care ne amintește că angajarea și misiunea vestirii evanghelice revine întregii Biserici, „misionară prin natura ei” (*Ad gentes*, 2), și ne invită să devenim promotori ai noutății de viață, formată din relații autentice, în comunități întemeiate pe Evanghelia. Într-o societate multietnică ce experimentează tot mai mult forme de singurătate și de indiferență îngrijorătoare, creștinii trebuie să învețe să ofere semne de speranță și să devină frați universali, cultivând marile idealuri care transformă istoria și, fără false iluzii sau temeri inutile, să se angajeze ca să facă din planetă casa tuturor popoarelor.

Asemenea pelerinilor greci de acum două mii de ani, și oamenii din timpul nostru, eventual nu întotdeauna în mod conștient, le cer credincioșilor nu numai „să vorbească” despre Isus, ci „să-l arate” pe Isus, să facă să strălucească fața Răscumpărătorului în orice colț al pământului în fața generațiilor din noul mileniu și în special în fața tinerilor de pe toate continentele, destinatari privilegiați și subiecți ai vestirii evanghelice. Ei trebuie să perceapă că creștinii aduc cuvântul lui Cristos pentru că el este adevărul, pentru că au găsit în el sensul, adevărul pentru viața lor.

Aceste considerații fac trimitere la mandatul misionar pe care l-au primit toți cei botezați și întreaga Biserică, dar care nu se poate realiza în manieră credibilă fără o profundă convertire personală, comunitară și pastorală. De fapt, conștiința chemării de a vesti Evanghelia stimulează nu numai pe fiecare credincios, ci toate comunitățile diecezane și parohiale la o reînnoire integrală și la o deschidere

(continuare în pag. 4)

(urmare din pag. 3)

tot mai mare la cooperarea misionară între Biserici, pentru a promova vestirea Evangheliei în inima fiecărei persoanei, a fiecărui popor, cultură, rasă, naționalitate, pe toate meridianele. Această conștiință se alimentează prin lucrarea preoților „*fidei donum*”, a persoanelor consacrate, a cateheților, a laicilor misionari, într-o căutare constantă de a promova comuniunea eclezială, în așa fel ca și fenomenul „interculturalității” să se poată integra într-un model de unitate, în care Evanghelia să fie ferment de libertate și de progres, izvor de fraternitate, de umilință și de pace (cf. *Ad gentes*, 8). De fapt, Biserica „este în Cristos ca sacrament, adică semn și instrument al unirii intime cu Dumnezeu și al unității întregului neam omenesc” (*Lumen gentium*, 1).

Comuniunea eclezială se naște din întâlnirea cu Fiul lui Dumnezeu, Isus Cristos, care, în vestirea Bisericii, ajunge la oameni și creează comuniunea cu el însuși, deci cu Tatăl și cu Spiritul Sfânt (cf. 1 In 1,3). Cristos stabilește noua relație dintre om și Dumnezeu. „El ne revelează că „Dumnezeu este iubire” (1 In 4,8) și în același timp ne învață că legea fundamentală a perfecțiunii omenești, și, de aici, a transformării lumii, este noua poruncă a iubirii. Acelora care cred în dragostea lui Dumnezeu el le dă certitudinea că tuturor oamenilor le este deschisă calea iubirii și că strădania de a instaura fraternitatea universală nu este zadarnică” (*Gaudium et spes*, 38).

Biserica devine „comuniune” pornind de la Euharistie, în care Cristos, prezent în pâine și în vine, cu jertfa sa de iubire zidește Biserica trup al său, unindu-ne cu Dumnezeu unul și întreit și între noi (cf. 1 Cor 10,16 ș.u.). În exortația apostolică *Sacramentum caritatis* am scris: „Nu putem să ținem pentru noi iubirea pe care o celebrăm în sacrament. El cere prin natura sa să fie comunicat tuturor. Ceea ce are nevoie lumea este iubirea lui Dumnezeu, este să-l întâlnească pe Cristos și să creadă în el” (nr. 84). Pentru acest motiv, Euharistia nu este numai izvor și culme a vieții Bisericii, ci și a misiunii sale: „O Biserică autentic euharistică este o Biserică misionară” (Ibid.), capabilă să-i ducă pe toți la comuniunea cu Dumnezeu, vestind cu convingere: „Ceea ce am văzut și auzit, noi vă vestim și vouă, ca să fiți și voi în comuniune cu noi” (1 In 1,3).

Preaiubiților, în această Zi Misionară Mondială în care privirea inimii se dilată asupra imenselor spații ale misiunii, să ne simțim cu toții protagoniști

ai angajării Bisericii de a vesti Evanghelia. Năzuința misionară a fost întotdeauna semn de vitalitate pentru Bisericile noastre (cf. Scrisoarea enciclică *Redemptoris missio*, 2) și cooperarea lor este mărturie singulară de unitate, de fraternitate și de solidaritate, care îi face credibili pe vestitorii iubirii care mântuiește!

De aceea, reînnoiesc tuturor invitația la rugăciune și, în pofida dificultăților economice, la angajarea ajutorului fratern și concret în sprijinul Bisericilor tinere. Acest gest de iubire și de împărtășire, pe care slujirea prețioasă a Operelor Misionare Pontificale, spre care se îndreaptă recunoștința mea, se va îngriji să le împartă, va susține formarea de preoți, seminariști și cateheți în cele mai îndepărtate ținuturi de misiune și va încuraja tinerele comunități ecleziale.

În încheierea mesajului anual pentru Ziua Misionară Mondială, doresc să exprim, cu iubire deosebită, recunoștința mea misionarilor și misionarelor care mărturisesc în locurile cele mai îndepărtate și dificile, adesea chiar și cu viața, venirea împărăției lui Dumnezeu. Către ei, care reprezintă avangardele vestirii Evangheliei, se îndreaptă prietenia, apropierea și sprijinul fiecărui credincios. „Dumnezeu, (care) iubește pe cel care dă cu bucurie” (2 Cor 9,7) să-i umple de fervoare spirituală și de bucurie profundă.

Asemenea „da”-ului Mariei, fiecare răspuns generos al comunității ecleziale la invitația divină la iubirea fraților va trezi o nouă maternitate apostolică și eclezială (cf. Gal 4,4.19.26), care lăsându-se surprinsă de misterul lui Dumnezeu iubire, care „când a venit plinirea timpului... l-a trimis pe Fiul său, născut din femeie” (Gal 4,4), va dăruii încredere și curaj noilor apostoli. Acest răspuns îi va face pe toți credincioșii capabili să fie „bucuroși în speranță” (Rom 12,12) în realizarea planului lui Dumnezeu, care vrea „constituirea întregului neam omenesc în unicul popor al lui Dumnezeu, reunirea lui în unicul trup al lui Cristos, zidirea lui în unicul templu al Spiritului Sfânt” (*Ad gentes*, 7).

Vatican, 6 februarie 2010

Benedict al XVI-lea

Traducere de pr. Mihai Pătrașcu  
www.radiovaticana.com

## Consiliului Conferințelor Episcopale din Europa

În perioada 30 septembrie - 3 octombrie 2010 a avut loc întâlnirea Plenarei Consiliului Conferințelor Episcopale din Europa. Din partea Conferinței Episcopale Române a participat PS Virgil Bercea, ca delegat al PF Lucian Mureșan, Președintele CER.

Adunarea plenară a discutat pe tema „Demografia și familia în Europa”. Prin intermediul unei cercetări demarate printre diferitele conferințe episcopale, a cărei sinteză a fost încredințată la trei specialiști (Dr. Lola Velarde, Președinte al rețelei europene a Institutului European privind Politicile Familiare, Mons. Carlos Simón Vázquez, Subsecretar al Consiliului Pontifical pentru Familie, respectiv Dr. Virgilijus Rudzinskas, medic lituanian), episcopii europeni au putut verifica pericolozitatea unei demografii aflate într-o continuă scădere, mai ales în termeni sociali și culturali. În contextul actual, modelul familiei creștine care-l acceptă pe Isus și trăiește în conformitate cu adevăratele concepte despre familie, devine o propunere care trebuie să fie promovată și sugerată tuturor. După o bogată dezbateră, președinții au decis să adopte o *declarație*. În continuare vă prezentăm declarația despre familie:

### Declarația despre Demografie și Familie

Președinții Conferințelor Episcopale din statele europene, reuniți în Croația la Zagreb, pentru a 40-a Adunare Generală a Consiliului Conferințelor Episcopale din Europa (CCEE), au dezbătut tema demografiei și a familiei. O cercetare realizată prin intermediul Conferințelor Episcopale din 47 de țări, confirmă o clară scădere demografică. Aceasta este cu siguranță rezultatul politicilor familiare pe care diferitele țări le stabilesc, însă ele nu par a fi suficiente pentru a explica apăsătoarea și generalizata scădere a natalității, care este denumită „iarnă demografică”. Clima culturală difuză, de fapt, afectează semnificativ comportamentul personal și social. Din partea catolicilor este necesară creșterea într-o credință cât mai conștientă și documentată pentru a putea evalua cu simț critic cultura dominantă care a pus în discuție valori precum viața umană, de la începuturile ei până la stingerea naturală, persoana în structura sa obiectivă, libertatea ca responsabilitate morală, fidelitatea, dragostea, familia. Este foarte îngrijorătoare, de exemplu, dezbateră din aceste zile de la Consiliul Europei, care dorește să limiteze dreptul personalului medical la obiecția de conștiință, pentru a se facilita accesul la avort. Toate acestea dovedesc că dincolo de necesitatea de a menține credința vie și bine înrădăcinată, mai este nevoie și de a crede în capacitatea rațiunii de a putea descoperi adevărul în sine al lucrurilor și al eticii. Neîncrederea profundă în rațiunea umană pare să caracterizeze așa-numita postmodernitate. Prezența Bisericii Catolice, în acest context, trebuie să fie însuflețită de speranță: speranța noastră este Isus Cristos și ea trebuie să știe să culeagă semnele atenției și ale încrederii, chiar dacă sunt exprimate în formă rezervată.

Suntem convinși de capacitatea conștiinței umane de a se deschide spre valorile prezente în natura noastră, creată și răscumpărată de Dumnezeu prin Isus Cristos. Biserica, conștientă de misiunea sa de slujire a omului și a societății prin predicarea Mântuitorului Cristos, amintește de implicațiile antropologice și sociale care derivă din învățătura divină. Din acest motiv nu conține să afirme valorile fundamentale ale vieții,



ale căsătoriei dintre un bărbat și o femeie, ale familiei, ale libertății religioase și educative: valori pe care se fundamentează și prin care este garantată orice altă valoare aflată în declin în plan social sau politic. Multele familii care primesc prezența lui Isus și trăiesc în conformitate cu adevărata idee de familie nu încetează să mărturisească frumusețea și corespondența sufletească pe care Biserica o proclamă, arătând că este posibilă trăirea în familie după cum ne îndeamnă Cristos.

În lumina temei dezbătute a ieșit în evidență urgenta sarcină educațională în conformitate cu patrimoniul milenar al Bisericii: sarcină care regăsește în persoana lui Cristos – Dumnezeu adevărat și om perfect – Învățătorul, modelul și izvorul de har.

### Biroul de presă

*Din Consiliul Conferințelor Episcopale din Europa fac parte membrii actualelor 33 de Conferințe Episcopale prezente în Europa, reprezentate de drept de către președinții acestora, Arhiepiscopii de Luxemburg, al Principatului Monaco, cel Maronit al Ciprului și Episcopul de Chișinău (Republica Moldova). Președintele Consiliului este Eminentă Sa Cardinalul Péter Erdő, Arhiepiscop de Esztergom-Budapest, Primat al Ungariei; Vicepreședinții sunt Eminențele Lor Cardinalii Josip Bozanić, Arhiepiscop de Zagreb, și Jean-Pierre Ricard, Arhiepiscop de Bordeaux. Secretarul general al CCEE este Părintele Duarte da Cunha. Sediul secretariatului este la St. Gallen (Elveția).*

## Sinodul Episcopilor pentru Orientul Mijlociu

Lucrările Sinodului Episcopilor pentru Orientul Mijlociu, care a avut loc la Roma, în perioada 10-24 octombrie 2010, s-au deschis Duminică, 10 octombrie, printr-o Sfântă Liturghie celebrată de către Papa Benedict al XVI-lea, împreună cu cei 185 de Părinți sinodali.

În cadrul predicii rostite, Papa a mulțumit Domnului pentru faptul că, dincolo de toate vicisitudinile istoriei, în Orientul Mijlociu, din timpurile lui Isus și până astăzi, a existat o continuitate a prezenței creștinilor. Pe acest pământ, Biserica lui Cristos se exprimă într-o varietate de tradiții liturgice, spirituale, culturale și disciplinare ale veneratelor Biserici Catolice Orientale, precum și ale celor din tradiția latină. A privi spre această parte a lumii din perspectiva Domnului, înseamnă a recunoaște în acest pământ leagănul unui plan universal de mântuire prin dragoste, al unui mister de comuniune care se actualizează în libertate, motiv pentru care, se cere din partea omului un răspuns de iubire. Avraam, proorocii și Fecioara Maria sunt protagoniștii acestui răspuns care își găsește desăvârșirea în Isus Cristos, fiu al acestui pământ, care a coborât din ceruri. Scopul Sinodului Episcopilor este unul cu precădere pastoral. Lucrările adunării sinodale sunt orientate către o mai autentică mărturie a creștinilor la nivel personal, familial și social. Dincolo de orice dificultăți, a spus Sfântul Părinte, creștinii din Țara Sfântă sunt chemați să își întărească conștiința de a fi pietre vii ale Bisericii Orientului Mijlociu. De aceea este necesar să se favorizeze condițiile de pace și prosperitate, indispensabile pentru o dezvoltare armonioasă a tuturor locuitorilor din regiune. Papa a încredințat lucrările adunării sinodale mijlocirii sfinților din acele locuri binecuvântate și a invocat asupra Sinodului protecția Maicii Domnului.

Lucrările Sinodului au debutat luni, 11 octombrie, în Bazilica Sfântul Petru, unde s-a celebrat la mormântul Fericitului Papa Ioan al XXIII-lea o Sfântă Liturghie prin care s-a dorit să se comemoreze 38 de ani de la deschiderea lucrărilor Conciliului Vatican al II-lea. Liturghia a fost celebrată de către cardinalul Walter Kasper, care a și ținut omilia. Au concelebrat la sfântul altar patriarhul sirian Youan, arhiepiscopul major siro-malankarez Basileo Thottunkal, arhiepiscopii Cyril Vasil, secretar al Congregației pentru Bisericile Răsăritene și Farhat, fost nuntiu apostolic în Turcia, împreună cu episcopii Dimitri Salachas, exarh apostolic pentru greco-catolicii din Grecia, Virgil Bercea, ierarhul greco-catolic al Oradiei, precum și episcopul Puthur din eparhia siro-malabareză de Ernakulam-Angamaly – India, custodele Țării Sfinte - Pierbattista Pizzaballa, precum și alți preoți și credincioși din Bergamo și Roma.

După Sfânta Liturghie, în prezența Papei Benedict al XVI-lea s-au deschis în Aula Sinodală din



Vatican, lucrările Întâlnirii Speciale a Sinodului Episcopilor pentru Orientul Mijlociu. Sinodul s-a deschis prin rugăciunea Orei a III-a, la care Sfântul Părinte a ținut o meditație. A urmat prezentarea raportului Secretarului General, Excelența Sa Nicola Eterovic, după care raportorul general, Preafericitul Naguib, a prezentat Raportul premergător luărilor de cuvânt ale părinților sinodali. Lucrările sinodale au fost reluate după amiază prin raporturile continentale prezentate de președinții diferitelor conferințe episcopale, după care au urmat discuțiile libere. Ziua s-a încheiat cu recitarea rugăciunii „Angelus” de către Sfântul Părinte Papa Benedict al XVI-lea.

**Biroul de presă**

## Cea de-a V-a Adunare Generală a Sinodului Episcopilor

În cursul zilei de 13 octombrie 2010, în cadrul celei de-a V-a Adunări Generale, PSS Virgil Bercea a intervenit în cadrul lucrărilor Sinodului Episcopilor reunit la Vatican în sesiune specială pentru Orientul Mijlociu, prezentând în fața părinților sinodali un material din partea Bisericii Greco-Catolice din România.

**Sfinte Părinte,  
venerați frați în episcopat,  
dragi frați și surori în Domnul,**

Vin din România, *Grădina Maicii Domnului*, cum a numit-o Servul lui Dumnezeu Ioan Paul al II-lea pe timpul vizitei sale istorice din 1999, acel memorabil pelerinaj al speranței, împlinit spre a-i întâlni pe frați și în căutarea unității.

Îi mulțumesc Domnului și Sfântului Părinte, Papa Benedict al XVI-lea, pentru cinstea care mi-a fost acordată, fiind invitat la această adunare sinodală, icoană vie a Rusaliilor, în care, asemenea ucenicilor lui Isus, suntem reuniți în jurul Succesorului Sfântului Petru, temelie unității și a comuniunii noastre, invocând harul și lumina Spiritului Sfânt.

Doresc să fac referință la punctele 36-40 din *Instrumentum laboris* al actualei reuniuni sinodale privitor la libertatea religioasă și de conștiință, dar și la punctele 43-48 privitoare la emigrare, respectiv 118-123, în care sunt indicate perspectivele de viitor și îndemnul la speranța încrezătoare.

Sunt multe aspecte care unesc Biserica noastră română cu Bisericile surori ale Orientului Mijlociu: înainte de toate este faptul de a fi o „*turmă mică*”. Și Biserica Greco-Catolică din România își îndeplinește misiunea sa, aflându-se în minoritate; o prezență însă viguroasă în decursul istoriei țării noastre, fiind expresia acelei sinteze fericite și providențiale de a fi în deplină comuniune cu scaunul lui Petru, având în același timp bogăția tezaurului tradiției spirituale, liturgice și disciplinare bizantine.

Fiind catolică și unită cu Papa de la Roma și fiind mereu un apărător și mărturisitor al libertății de credință și conștiință, Biserica Greco-Catolică română a fost pusă în afara legii din dispoziția expresă a lui Stalin. Astăzi ne consolează exemplul și mărturisirea de credință a martirilor noștri, morți în închisorile de exterminare comuniste, uitându-ne la curajul lor luminat de credință și speranță. Este vorba tocmai de ceea ce spunea primul cardinal român, Iuliu Hossu, creat *in pectore* de către Papa Paul al VI-lea: „*Credința noastră este viața noastră*”: este perla cea mai de preț pe care Domnul ne-a încredințat-o și pe care avem datoria nu doar de a o păstra cu sfințenie, ci și de a o face să strălucească mai mult, luminată de Cel care este Lumina lină, Mântuitorul nostru Isus Cristos. În fața curajului de a mărturisi al acestei Biserici, Papa Pius al XII-lea, de pie memorie, în scrisoarea sa apostolică din 1952, *Veritatis facientes*, exprima dorința de a „*săruta lanțurile cu care Biserica este înlănțuită în România*”, deoarece dintre cei 12 episcopi catolici români, martiri și măr-

turistori ai credinței, nu s-a găsit nici un Iuda trădător.

Trebuie să amintim, în acest moment, vizita în România, între 6-10 mai 2010, a Eminenței Sale Cardinalul Leonardo Sandri, Prefectul Congregației pentru Bisericile Răsăritene, când Eminența Sa a dorit să cunoască mai de aproape realitățile Bisericii noastre, pentru a putea împărtăși cât mai bine bucuriile și durerile noastre. Cu acea ocazie, Cardinalul Prefect compara ținutul Sighetului, un loc autentic al exterminării multor prelați și credincioși ai noștri, cu un adevărat *antimis*, o corporală care conține relicve și asupra căreia Biserica își celebrează Liturgia sa de suferință și de speranță.

Dragi frați din Răsărit, suntem chemați alături de voi să înfruntăm împreună sfidările timpurilor noastre: puternicul val al emigrărilor și globalizarea cu toate provocările și idoliile acesteia, despre care ne-a vorbit Papa Benedict al XVI-lea, pe care suntem toți chemați a le demasca. De asemenea, aceeași situație a emigrării – pe care niciodată nu am mai experimentat-o de-a lungul istoriei poporului român – unde, dintr-o populație de 22 milioane de cetățeni, aproape 5 milioane să se găsească în celelalte țări europene și în lumea întreagă, aflați în căutarea unei vieți mai bune, deschide posibilitatea unei confruntări rodnice și a unei îmbogățiri reciproce.

Profit, de asemenea, de ocazie pentru a exprima o călduroasă mulțumire prelaților Bisericii latine din Occident, pentru susținerea manifestată față de Biserica noastră în decursul ultimilor 20 de ani. De asemenea, aș dori să mulțumesc și pentru disponibilitatea cu care sunt primiți preoții și credincioșii noștri în structurile diecezelor occidentale.

„*Nu te teme, turmă mică*” (Lc. 12,32): încercările și suferința pun în lumină prețioasa libertate de conștiință și posibilitatea de a putea exprima liber propria credință, precum și demnitatea persoanei umane, o icoană vie a Creatorului. Încurajați și consolați credincioșii voștri. Emigrarea împărtășită cu adevărat este benefică tuturor; prin urmare să ne ținem mereu privirea îndreptată spre Isus, primul care a trebuit să se mute pe pământul Egiptului, pentru a putea primi de la el acel elan mereu reînnoit, pe care apoi trebuie să îl transmitem mai departe credincioșilor noștri și comunităților noastre.

Să trecem așadar de la suferință la libertate; de la emigrare la speranță, de la lacrimi la bucurie, deoarece bucuria noastră este Cristos! Aceasta este dorința transmisă din partea Bisericii Greco-Catolice Române fraților din Orientul Mijlociu cu care suntem uniți în mărturisirea și trăirea aceleiași credințe.

SHUKRAN! (*Mulțumesc*, în arabă)

† Virgil BERCEA

Biroul de presă

## Reprezentanții Bisericilor s-au întâlnit cu Președinția Uniunii Europene

Comunicat de presă al COMECE, 14 Octombrie 2010

**Protecția demnității umane, coeziunea socială și dezvoltarea durabilă trebuie să fie în centrul politicilor UE**

Marti, 12 octombrie 2010, reprezentanți ai Bisericilor din Belgia și Europa s-au întâlnit cu Președintele Uniunii Europene de la Bruxelles. Această întâlnire a avut loc în baza Articolului 17 al Tratatului UE care stabilește un dialog regulat între Biserici și Uniunea Europeană. De asemenea, urmărește o tradiție bine stabilită a întâlnirilor dintre Biserici și Președințiile rotative ale Consiliului Uniunii Europene. Primul ministru belgian, Yves Leterme, a primit, timp de o oră, reprezentanții Bisericilor în reședința sa.

Reprezentanții Bisericilor au adresat următoarele probleme legate de Președinția Belgiană a UE:

- **Sărăcia și Excluderea Socială în Europa:** urmărirea numeroaselor activități și contribuții ale Bisericilor în contextul „Anului European 2010 pentru Combaterea Sărăciei și a Excluderii Sociale”, precum și dezvoltarea unei Strategii UE 2020, reprezentanții Bisericilor au reiterat motivele pentru reîntărirea unui model de economie de piață socială care ține în echilibru competitivitatea cu coeziunea socială și limitele de creștere. „Protecția demnității umane, coeziunea socială și dezvoltarea durabilă într-o lume globalizată trebuie să fie în centrul politicilor UE”, au declarat ei. Având în vedere sărăcia în creștere în Europa și în lume și având în vedere Platforma Europeană de combatere a Sărăciei ca o inițiativă-pilot a Strategiei UE 2020, Bisericile au cerut o implicare puternică a societății civile și a Bisericilor în abordarea acestor chestiuni.

Primul Ministru, în răspunsul său, a accentuat că Uniunea Europeană nu este doar un spațiu economic, dar și o comunitate bazată pe valoare, chiar dacă din cauza crizei economice și financiare, problemele economice par să fi luat poziția dominantă în prezent. El a prevăzut că o discuție importantă privind standardele europene sociale se va impune în viitorul apropiat și și-a exprimat dorința de a lucra cu Bisericile pe teme legate de coeziunea socială, dincolo de Președinția UE.

În ceea ce privește **Serviciul Extern al UE**, delegația a ridicat trei probleme: importanța protejării libertății religioase în relațiile externe ale UE și importanța echilibrului dintre interesele comerciale și politice în relațiile UE cu alte țări. În legătură cu libertatea religioasă, a fost evidențiată situația specială din Turcia și importanța grăbirii punerii în aplicare a libertății religioase pentru toate comunitățile din țară, ca parte a negocierilor de aderare.

Președinția Belgiană a UE și-a declarat susținerea în introducerea libertății religioase ca drept fundamental ce va fi promovat în cadrul Serviciului pentru

Acțiune Externă, Primul Ministru promițând să ia măsuri active în acest sens.

Delegații Bisericilor au discutat de asemenea, **implementarea unui „dialog deschis, transparent și regulat”** între Uniune și comunitățile de credință și convingere (Art. 17c TFEU). A fost exprimat un interes în implementarea unui asemenea dialog și la nivel național.

În cele din urmă, având în vedere cea de-a șaisprezecea Conferință a Părților la **Convenția despre Schimbările Climaterice din Cancún** (Mexic, 29 Nov. - 10 Dec. 2010), reprezentanții Bisericilor au cerut UE să își asume poziția de lider în combaterea schimbărilor climaterice. Bisericile și-au exprimat speranța că se poate ajunge la un acord care merge dincolo de propunerea reducerii cu 20% a emisiilor de dioxid de carbon. Reamintind convingerea creștină esențială „*opțiunea preferențială pentru săraci*”, Bisericile au cerut începerea și echiparea suficientă a unui „*Fast Start Finance Mechanism*”, așa cum s-a convenit la Copenhaga.

Comisia Biserică și Societate a CEC și COMECE a salutat calitatea schimbărilor pe parcursul Președinției Belgiene a Uniunii Europene, și au fost mulțumiți în particular de angajamentul Primului Ministru Leterme de a urmări unele dintre propunerile prezentate de către Biserici. Dialogul dintre Biserici și președinția UE este un bun exemplu al unui „*dialog deschis, transparent și regulat*” între UE și comunitățile de credință și de convingere.

### Delegația Bisericilor a fost formată din:

- Mons. Guy Harpigny, Episcop de Tournai;
- Dr. Guy Liagre, Președintele Bisericii Protestante Unite din Belgia;
- P.F. Episcopul Athenagoras, Patriarhul Ecumeninic;
- Dl. Jef Felix, Președintele Rețelei de Justiție și Pace a Flandrei;
- Ms. Axelle Fischer, Secretar General de Justiție și Pace și Pax Christi, Wallonia-Bruxelles;
- Rev. Marc Lenders, Biserica Protestantă Unită a Belgiei;
- Rev. Rüdiger Noll, Directorul Comisiei Bisericești și Societate a CEC;
- Mgr. Piotr Mazurkiewicz, Secretar General al COMECE.

**Secretariatul COMECE**



## Comisia Internațională Mixtă pentru Dialogul Teologic dintre Biserica Catolică și Bisericile Ortodoxe a 12-a sesiune plenară, Viena, Austria, 20-27 septembrie 2010



### Comunicat

A XII-a Întâlnire a Comisiei Mixte Internaționale pentru Dialogul Teologic între Biserica Catolică și Bisericile Ortodoxe a avut loc la Viena, în Austria, un oraș cu o lungă istorie și un pod între Orient și Occident, cu o bogată viață ecumenică. Această întâlnire, desfășurată în spirit fratern și de generozitate, a fost găzduită de către Arhidieceza Romano-Catolică de Viena, în perioada 20-27 septembrie 2010, în casa construită în amintirea Cardinalului Konig, Kardinal Konig Haus.

Au fost prezenți douăzeci și trei de membri ai delegației catolice și alți câțiva nu au putut participa la această întâlnire. Bisericile Ortodoxe au fost reprezentate în majoritatea lor, cu excepția Patriarhiei Bulgariei. Astfel au fost prezenți reprezentanți ai Patriarhiei Ecumenice, Patriarhiei de Alexandria, Patriarhiei de Antiohia, Patriarhiei de Ierusalim, Patriarhiei Moscovei, Patriarhiei Serbiei, Patriarhiei României, Patriarhiei Georgiei, Bisericii din Cipru, Bisericii din Grecia, Bisericii din Polonia, Bisericii din Albania și ai Bisericii din Cehia și Slovacia.

Comisia și-a desfășurat lucrările sub coordonarea celor doi co-președinți, Arhiepiscopul Kurt Koch,

președintele Consiliului Pontifical pentru Promovarea Unității Creștinilor, și Mitropolitul Ioannis de Pergamon, reprezentantul Patriarhiei Ecumenice, asistați fiind de către doi co-secretari, Mitropolitul Gennadios de Sassima și preotul Andrea Palmieri.

La sesiunea de deschidere a lucrărilor plenare, miercuri, 22 septembrie, Comisia Mixtă de Dialog Internațional a fost salutăată cu căldură de către gazda acestei întâlniri, Cardinalul Christoph Schonborn, Arhiepiscopul Vienei, și de către Mitropolitul Mihail al Austriei și Ungariei, din partea Patriarhiei Ecumenice și din partea tuturor Bisericilor Ortodoxe prezente în Austria. Ambele personalități, luând cuvântul, au subliniat importanța faptului că această întâlnire are loc în Viena, metropolă care ocupă un loc particular în istoria întregului creștinism. În aceeași seară a fost oferită o recepție de către primarul Vienei, dr. Michael Haupl, la sediul frumoasei clădiri a Primăriei din Viena. Co-președinții au citit invitația la rugăciune pentru întâlnirile acestei Comisii, adresată de către Sfântul Părinte, Papa Benedict al XVI-lea, cu ocazia audienței generale de

(continuare în pag. 10)

(urmare din pag. 9)

miercuri, 22 septembrie, din Piața San Pietro, și au citit un mesaj către participanți din partea Patriarhului ecumenic Bartolomeu I. Din partea celor doi co-președinți ai Comisiei Mixte, a fost trimisă o scrisoare către fostul președinte al Consiliului Pontifical pentru Promovarea Unității Creștinilor, Cardinalul Walter Kasper, exprimând recunoștința și aprecierea pentru serviciul și contribuția semnificativă adusă dialogului dintre cele două Biserici creștine.

Joi, 23 septembrie, membrii Consiliului Ecumenic al Bisericilor din Austria s-au întâlnit cu membrii Comisiei Mixte la Kardinal Konig Haus. Sâmbătă, 25 septembrie, membrii Comisiei Catolice au celebrat Sfânta Liturghie în Stephansdom din Viena, celebrare prezidată de către Cardinalul Christoph Schonborn, Arhiepiscopul Vienei, în prezența membrilor Comisiei Ortodoxe. În omelia sa, Cardinalul a spus că „avem și este necesar un primat în sens canonic, dar mai presus de toate, este un primat al carității. Toate dispozițiile canonice din Biserică trebuie să slujească primatului iubirii (agape)”. După celebrarea liturgică a fost oferită o recepție în Palatul Arhiepiscopal din Viena.

Duminică, 26 septembrie, Mitropolia Ortodoxă Greacă a Austriei a invitat membrii Comisiei Ortodoxe să celebreze Sfânta Liturghie în Catedrala Preasfintei Treimi. Celebrantul principal a fost Mitropolitul Ioannis de Pergamon, iar alături de el un sobor de arhieriei ortodocși. La celebrare au asistat membrii Comisiei Catolice și comunitatea locală de credincioși. După Sfânta Liturghie, adresându-se celor prezenți, Mitropolitul Mihail al Austriei și Ungariei a transmis „salutările din partea Patriarhului ecumenic Bartolomeu” și a subliniat rolul și contribuția Mitropoliei Grecești la istoria Vienei, prin eminentele sale personalități. De asemenea, s-a referit și la „strânsa colaborare dintre ortodocși și catolici în Austria și în Viena în particular”, exprimându-și dorința ca rugăciunea Mântuitorului „ca toți să fie una” (Ioan 17,21), să devină o realitate în căutarea unității Bisericii Sale.

Duminică după amiază, membrii Comisiei Mixte au făcut o vizită la Mănăstirea Cisterciană Heiligenkreuz – Sfânta Cruce, și au participat la Slujba Vecerniei în această mănăstire. Apoi, spre seară, au vizitat Catedrala Ortodoxă Rusă cu hramul Sfântul Nicolae. În prima zi a întâlnirii, conform tradiției,

membrii Comisiei Catolice și membrii Comisiei Ortodoxe s-au întâlnit separat pentru a stabili coordonatele de lucru pentru zilele următoare. Comisia Ortodoxă a discutat, între alte aspecte, despre textul încă nefinalizat care a fost doar în parte analizat la a XI-a sesiune plenară la Paphos, în Cipru, în anul trecut. O altă parte din timp a fost petrecută discutând metodologia dialogului interconfesional. Membrii Comisiei Catolice, în întâlnirea lor, au luat în considerare textul propus, căutând modalități concrete, specifice, pentru a îmbunătăți textul și de asemenea, au reflectat asupra unor probleme metodologice.

Așa cum s-a decis în a X-a sesiune plenară, la Ravenna, 2007, Comisia studiază tema: „Rolul Episcopului Romei în comuniunea Bisericilor din primul mileniu”, pe baza unui text de lucru pregătit de către Comitetul Mixt de Coordonare, care s-a întâlnit la Aghios Nikolaos în Creta, Grecia, în 2008. În timpul întâlnirii de la Viena, Comisia a continuat să discute în detaliu, pe textul deja început în anul trecut, la sesiunea plenară desfășurată la Paphos, în Cipru. În stadiul actual, Comisia discută acest text ca un document de lucru, care s-a decis că trebuie să fie revizuit ulterior. S-a decis de asemenea, să se formeze o sub-comisie care să înceapă tratarea aspectelor teologice și ecleziologice ale Primatului, în relație cu Sinodalitatea. Sub-comisia va înainta rezultatul muncii sale către Comitetul Mixt de Coordonare, care se va întâlni în anul viitor.

În timpul desfășurării lucrărilor sesiunilor plene, membrii Comisiei Mixte de Dialog au primit vestea tristă a morții Mons. Eleuterio Fortino, fost co-secretar al Comisiei Mixte de Dialog încă de la începutul ei. Monseniorul a trecut la Domnul după o lungă perioadă de boală, iar membrii Comisiei Mixte au făcut rugăciuni pentru odihna sufletului său. Întâlnirea Comisiei Mixte a fost marcată de un spirit de fraternitate, încredere și colaborare. Toți membrii au apreciat în mod deosebit ospitalitatea generoasă a Bisericii gazdă și au recomandat cu putere continuarea lucrărilor dialogului rugăciunilor credincioșilor.

Viena, Austria, 26 septembrie 2010.

[www.catholica.ro](http://www.catholica.ro)

## Intențiile apostolatului rugăciunii pentru anul 2010

### NOIEMBRIE

*Intenția generală:* Pentru ca toți cei care sunt victime ale drogurilor și ale oricărei alte forme de dependență să găsească, datorită sprijinului oferit de comunitatea creștină, forța de a-și schimba radical viața, prin puterea lui Dumnezeu Mântuitorul.

*Intenția misionară:* Pentru ca Bisericile din America Latină să continue misiunea propusă de episcopii lor, inserând-o în îndatorirea misionară universală a poporului lui Dumnezeu.

Ioan F. POP

## PERIPATETIZĂRI

Pentru a fi înțeleasă, esența muzicii este exprimată tot în cuvinte. Ca atare, ascultăm muzica și cu ajutorul cuvintelor.

Curajul este un fel de frică de faptul de a nu mai avea curaj.

Unii fug disperați după miracole, când miracolele sălășluiesc chiar în ei.

Malignitatea omului prost nu constă în aceea că e prost, ci în faptul că tinde să impună prostia ca regulă obligatorie pentru toți. Vrea ca toată lumea să-i semene. Vrea ca deșteaptă să fie numai prostia.

Avantajul meu constă în faptul că am oricând singurătatea, iluziile de partea mea.

Oradea nu are aeroport pentru idei.

Unora, de atîta prefăcătorie, parcă le-a dispărut pînă și... umbra.

Cultura, credința ar trebui în primul rînd să ne schimbe mersul.

Toate limbajele culturii se reduc, în cele din urmă, la o simplă tăcere.

Oricînd mai avem o speranță, cîtă vreme sîntem în viață: mai avem încă de unde muri.

Scrisul meu a pornit dintr-un accident biografic: plictiseala.

De la o anumită vîrstă culturală te caracterizezi nu doar prin ceea citești, ci și prin ceea ce eviți să citești. (Cu oamenii e cam la fel).

Una dintre cele mai bune definiții ale omului: „reprezentantul nimicului” (M. Heidegger).

În loc să stea sub strălucirea spirituală a lui Radu Enescu, cultura locală stă mai mult în bătaia unor eclipse provincioase. Dar care sînt mereu pe fază...

A scrie poezie e ca și cum ai ridica greutatea cu sufletul.

Unele gînduri refuză să se exprime. Banalitățile – nu.

Iluziile, ca să se rateze, au nevoie de o țară.

Acolo unde înțelepții visează prea mult, proștii cîștigă.

Trebuie crezut că tot ce ni se întîmplă este maximum de bine din binele posibil și minimum de rău din răul posibil. (Scepticii pot inversa lucrurile).

## Sfințirea capelei închinată Fericitului Papă Ioan al XXIII-lea

Duminică 24 octombrie 2010, în prezența vicarului general Florian Gui, a părintelui protopop de Oradea, Gavril Buboï, a unui sobor de preoți a autorităților civile reprezentate de domnul viceprimar Gheorghe Carp și a unui număr impresionant de credincioși din Oradea și Italia, s-a sfințit capela din demisolul bisericii în construcție din parohia Oradea Velența I. Capela va avea ca patron spiritual pe Fericitul Papa Ioan al XXIII-lea.

Capela, spune părintele protopop Gavril Buboï - artizanul acestui complex, se integrează într-un complex arhitectonic mai amplu care va cuprinde biserica propriu zisă cu hramul „Schimbarea la Față”, spații pentru activități integrative pentru persoane cu dizabilități, spații pentru activități cu copii și tineret, precum și un parc de joacă pentru copiii din cartier. În viitor se intenționează o colaborare de lungă durată cu Primăria Municipiului Oradea și cu Asociația „Charitatis Sfântul Nicolae” pentru realizarea unei grădinițe.

Construcția bisericii și, implicit realizarea capelei, a fost posibilă datorită ajutorului oferit din suflet de un mare număr de binefăcători, credincioși din zonă, din țară și străinătate, între care s-a amintit părintele Antonio Rossi – Asociația Chiese dell'est (BS) – părintele Luigi Pecchenini – parohia Santa Maria del Sasso (BG) din Italia și Arhiepiscopia de Viene.

Ca o particularitate, PSS Francesco Beschi, episcopul de Bergamo, a dăruit capelei moaște ale Fericitului Papa Ioan al XXIII-lea.

După sfințirea capelei grupul de italieni reuniți sub cupola a două asociații „Famiglie e Solidarieta” din San Paolo (BS) și „Progetto Arcobaleno” din Florența, Italia, au acordat, pentru al patrulea an consecutiv, 24 de burse de studiu pentru elevii Liceului Greco-Catolic din Oradea.

Pr. Olimpiu Todorean



## A cincea ediție a simpozionului Școala Ardeleană

În perioada 24-25 septembrie s-a desfășurat la Oradea a cincea ediție a simpozionului Școala Ardeleană. Acest eveniment este rodul colaborării între Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Oradea, Biblioteca Academiei Române din Cluj-Napoca, Asociația Cercetătorilor Istoriei Bisericii Greco-Catolice, Asociația Episcop Vasile Aftenie, Primăria Municipiului Oradea, Muzeul Literaturii Române și Biblioteca Județeană „Gheorghe Șincai” din Oradea în calitate de gazdă.

Programul a debutat vineri, 24 septembrie, de la orele 16,00 cu vernisarea expoziției „Școala Ardeleană”. Expoziția a fost concepută de către specialiștii Bibliotecii Academiei Române și ai Muzeului Literaturii Române din București, a cuprins între altele fotocopii după manuscrisele corifeilor școlii ardelene și aspecte esențiale privind iluminismul și a fost prezentată de către dr. Ciprian Ghișa cercetător în cadrul Bibliotecii Academiei. A urmat apoi cuvântul Preasfințitului Virgil Bercea care s-a referit la implicarea Bisericii noastre în sprijinirea cercetărilor privind Școala Ardeleană și necesitatea ca aceste cercetări să fie dezvoltate. Au mai luat cuvântul prof. Ligia Mirișan, directoarea Bibliotecii Județene Gheorghe Șincai care în calitate de gazdă a evidențiat parteneriatul cultural care este în derulare între Episcopia Greco-Catolică de Oradea și instituția pe care o coordonează. Au fost susținute trei lucrări de extrem de apreciate: prof. univ. dr. Aurel Chiriac, directorul Muzeului Țării Crișurilor din Oradea, – *Lăcașuri de cult românești în Bihorul veacului al XVIII-lea. Despre inițiativele ctitoricești*, prof. univ. dr. Ioan Horga, Universitatea din Oradea, *Școala Ardeleană, în contextul Luminilor din Europa Centrală și de Est*, conf. univ. dr. Daniel Dumitran, Universitatea 1 Decembrie 1918 Alba Iulia, *Preocupări omiletice la începutul secolului XIX: cazul lui Teodor Pop. După prezentarea celor trei lucrări, simpozionul a continuat cu lansarea unei cărți deosebite: Povestea Țiganiadei scrisă de Traian Ștef. Prezentarea a fost realizată de către prof. dr. Liana Cozea. Au mai fost prezentate volumul IV al seriei Școala Ardeleană, precum și următoarele cărți editate de Galaxia Gutenberg: Ioan Chindriș și Niculina Iacob, *Samuil Micu în mărturii antologice*; Ioan Rusu, *Scrieri*; Ioan Marginai, *Stihuri din Sânta Scriptură pentru multe lucruri. Prima concordanță biblică românească*; Tiberiu Toader, *Revista înțelepciunii Blajului CULTURA CREȘTINĂ 1911-1926; 1936-1944*.*

A doua zi, sâmbătă, simpozionul a continuat cu susținerea unor lucrări interesante axate pe două secțiuni: istoria culturii românești în epoca modernă și istoria Bisericii românești în perioada modernă: artă și istorie ecleziastică. Moderator a fost dl. conf. univ. dr. Daniel Dumitran. Amintim aici câteva dintre titluri: lect. dr. Ioan Tîmbuș, (Universitatea de Nord, Baia-Mare) – *Opere ale corifeilor Școlii Ardelene utilizate ca repere bibliografice*



ce de Zenovie Pâclișanu în „Istoria Bisericii Române Unite”, Felicia Barbos (Colegiul Avram Iancu Cluj-Napoca) – *Integrarea textului Cântării Cântărilor în literatura română*, drd. Lucian Turcu (Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca) – *Petru Bran și Biserica Unită din Sătmar în a doua jumătate a veacului XIX*, prof. dr. Cornel Tatai Baltă (Universitatea 1 Decembrie 1918 Alba Iulia) – *Din relațiile de colaborare a tipografiei de la Brașov cu cea de la Buda*, drd. Irina Iliescu (Universitatea 1 Decembrie 1918 Alba Iulia) – *„Dansul dimpreună”: reprezentările horei în iconografia de tradiție bizantină, între sacru și profan (sec. XVI-XVIII)*, Anca Elisabeta Tatay (Biblioteca Academiei Cluj) – *Gravura de la Buda între tradiție și inovație*, Sever Cristian Oancea (Universitatea din Frankfurt, Germania) – *Mișcarea catolică din Bistrița secolului XVIII: „Contrareformă” sau „Modernizare”?*, drd. Sergiu Soica (Biblioteca Comloșu Mare) – *Structura Episcopiei Greco-catolice de Lugoj*, dr. Silviu Sana (Biblioteca Județeană „Gheorghe Șincai” Bihor) – *Eparhia Română Unită de Oradea-Mare. Repere teritorial-administrative și geografice (1850-1900)*, dr. Ioana Bonda (Universitatea Babeș-Bolyai) – *Între formare și devenire. Canonicii arhidiecezei de Alba Iulia și Făgăraș în a doua jumătate a sec. XIX*, drd. Octavian Frinc (Universitatea Babeș-Bolyai) – *„Manualu de dreptu basericescu” – un tratat modern de drept canonic în Biserica Română Unită*, dr. Ciprian Ghișa (Biblioteca Academiei Române Cluj-Napoca) – *Mănăstirea de la Nicula la jumătatea sec. XIX*, drd. Lavinia Buda (Universitatea Babeș-Bolyai) – *Considerații asupra activității Reuniunilor Mariana din Episcopia Greco-Catolică de Oradea în prima jumătate a secolului al XX-lea*.

Toate lucrările susținute în cadrul acestui simpozion urmează să fie publicate în volumul V al seriei Școala Ardeleană.

**Biroul de presă**

## Sfințirea noii biserici din Carei

Duminică, 12 Septembrie 2010, a fost sfințită noua biserică greco-catolică din Carei, cu hramul „Sfântul Andrei”. Alături de Preasfințitul Virgil, episcop de Oradea, la sfințirea bisericii au mai participat: IPS. Ján Babjak - arhiepiscop și mitropolit de Prešov, Slovacia; PS. Kocsis Péter Fülöp - episcop de Hajdúdorog, Ungaria; PS. Milan Šášik - episcop de Munkachevo, Ucraina; PS. Cornel Damian - episcop auxiliar romano-catolic de București; PS. Vasile Bizău - episcop auxiliar de Blaj. Au fost prezenți peste 30 de preoți și un număr mare de credincioși.

Evenimentul a început cu procesiunea preoților și a ierarhilor, urmată de slujba sfințirii bisericii și Sfânta Liturghie. La sfârșitul Sfintei Liturghii, IPS Ján Babjak a adresat un salut din partea credincioșilor greco-catolici din Slovacia, iar pr. protopop Radu Dan Filip a adus un cuvânt de mulțumire tuturor persoanelor implicate în ridicarea noului lăcaș de cult. Tot cu această ocazie, PSS Virgil a reînființat Vicariatul Foraneu al Sătmăruului, numindu-l pe pr. Filip în funcția de Vicar foraneu, și a acordat Crucea Eparhială laicilor: Ioan Filip, Adrian Lăța, Radu Galiș, Ioan Corbâzsan și sora Agnes Maria.



Piatra de temelie a bisericii a fost pusă în anul 1995 de către părintele Gheorghe Oprîș, în prezent paroh al comunității greco-catolice din Dearborn, Michigan, SUA, după un proiect al arhitectului Mirela Moîș. Din anul 1997 lucrările au fost continuate de pr. Filip Radu, proiectul suferind unele modificări, la care și-a adus contribuția prof. univ. Raoul Șorban.

**Pr. Cristian LASLO**

## Sfințirea pietrei de temelie a viitoarei biserici din Marca

Duminică, 17 octombrie a.c., în localitatea Marca din județul Sălaj s-a sfințit piatra de temelie pentru noua biserică greco-catolică care va purta hramul „Sfântului Prooroc Ilie Tesviteanul”. Liturghia a început la ora 11.00 și a fost celebrată de un sobor de 11 preoți în prezența unui număr semnificativ de credincioși, răspunsurile fiind date de Corul „Te Laudamus” al Parohiei „Sfânta Treime” din Șimleu Silvaniei.

„Astăzi se pune piatra de temelie pentru o nouă biserică, ce va fi Casa lui Dumnezeu. În orice biserică Cel care locuiește veșnic este Dumnezeu; El ne așteaptă aici pe toți, iar noi, credincioșii, petrecem mai mult sau mai puțin timp împreună cu El în rugăciune”, a afirmat părintele Nicolae Bodea, protopopul greco-catolic al Șimleului. De asemenea, părintele Bodea, după predică, a evocat personalitatea părintelui Teofil Bălibanu, personalitate culturală și religioasă interbelică, în timpul căruia, în această parohie, s-a început construcția actualei biserici a satului. Un mesaj de mulțumire adresat arhitecților, domnilor Aurel Ioan Cobe și Eugen Vereș din Oradea, și părintelui paroh Ionel Costăș pentru demersurile de definitivare a proiectului viitoarei biserici, au încheiat discursul părintelui Bodea.

În continuare a luat cuvântul părintele Ovidiu Horea Pop, profesor de istoria bisericii la Facultatea de Teologie Greco-Catolică din Oradea, care a făcut o actualizare a trecutului greco-catolic al Sălajului și, de asemenea, a transmis idei legate de importanța rugăciunii și



a unității ca atitudini ce trebuie să însoțească zidirea materială și efectivă a bisericii. Părintele paroh Ionel Costăș și-a exprimat gratitudinea față de Bunul Dumnezeu care a făcut să contenească vremea noroasă și ceața densă instalate încă din seara precedentă. Părintele a adus mulțumiri autorităților locale în frunte cu domnul primar Dumitru Roșan, care au permis alocarea terenului viitoarei biserici în imediata vecinătate a grădiniței pe o ușoară colină, orientarea terenului permițând și orientarea viitoarei biserici cu altarul către răsărit. „Stăpânul Istoriei care a voit să ajungem până aici ne va ajuta și de aici încolo, va ocroti și va binecuvânta toată munca noastră care nu va fi deloc ușoară în contextul actualei crize economice instalate în România” a afirmat părintele Costăș.

Evenimentul s-a încheiat cu o agapă fraternală.

**Florica BODEA**

## Bicentenarul Vicariatului Greco-Catolic al Silvaniei

Moto: „Dumnezeu, într-adevăr, n-a trimis pe Fiul Său în lume ca să judece lumea, ci ca lumea să fie mântuită prin El” (Ioan 3,17)

Șimleu Silvaniei a intrat în conștiința sălăjenilor, ca de altfel a întregului Ardeal, ca oraș al spiritualității românești. La răspântie de drumuri, dar și de veacuri, urbea de la poalele Măgurii Silvaniei s-a înscris în rândul acelor așezări umane care s-au ridicat la „înălțimea stelelor” care luminează această parte de țară.

În acest context, la sfârșitul săptămânii trecute (18-19 septembrie a.c.), la Șimleu Silvaniei s-a desfășurat sesiunea de comunicări științifice cu tema: „Biserica și societate în secolele XIX-XX, 200 de ani de la înființarea Vicariatului Greco-Catolic al Silvaniei”. Această inedită activitate a fost organizată de Muzeul Județean de Istorie și Artă - Zalău, în parteneriat cu Vicariatul Greco-Catolic al Silvaniei, Primăria orașului Șimleu Silvaniei, Centrul Cultural Șimleu și Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Sălaj, cu prilejul sărbătoririi bicentenarului Vicariatului: 19 septembrie 1810 - 19 septembrie 2010. Au participat invitați din: Șimleu Silvaniei, Zalău, Cehu Silvaniei, Bădăcin, Bobota, Supur, Cluj-Napoca, Mediaș, Turda, Deva, Satu-Mare, Constanța, Baia Mare, Alba Iulia, Sighetu Marmației și București, care au susținut întemeiate comunicări tematice.

Activitatea a demarat la Primăria orașului Șimleu Silvaniei printr-un moment de reculegere pentru dr. Alexandru Matei – director al Muzeului Județean de Istorie și Artă - Zalău, plecat – prea devreme – în Cer (Dumnezeu să-l ierte!) și prin cuvintele de salut, felicitare și succes, dar și de o retrospectivă succintă a celor întâmplate în cei 200 de ani ai existenței Vicariatului Greco-Catolic al Silvaniei, rostite de: ing. Septimiu Cătălin Țurcaș – primarul orașului Șimleu Silvaniei, Lucian Bode – deputat de Șimleu în Parlamentul României, Doina Cociș – director al Direcției Județene pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Sălaj, dr. Corina Bejinariu – director interimar al Muzeului Județean de Istorie și Artă - Zalău și drd. Marin Pop – șef Secție Istorie la Muzeul Județean de Istorie și Artă - Zalău. Preotul protopop Vasile Boșca – Biserica Ortodoxă nr.1, a relatat despre semnificația evenimentului spiritual aniversat, remarcând că misiunea celor două Biserici, ortodoxă și greco-catolică, este compatibilă, conjugată și înfrățită, chiar convergentă pentru creștinătate, predicând iubirea lui Dumnezeu și a aproapelui. De asemenea, doamna Mariana-Niculina Șimon din Zalău s-a referit la acest eveniment, donând Vicariatului Greco-Catolic al Silvaniei un document bisericesc din anul 1930, o carte de rugăciuni cu o vechime de peste 150 de ani, un rozariu și o iconiță. În continuare, preotul vicar foraneu Gheorghe Țurcaș din Șimleu și-a prezentat propria comunicare „Arc peste timp” – o expunere, pe cât de detaliată, pe atât de... curajoasă a evenimentelor legate de existența Vicariatului Greco-Catolic al Silvaniei, privite și prin experiența și trăirile personale. Apoi, a avut loc o „lansare de carte”: dr. Ioan Maria Oros din Zalău și-a prezentat volumul „Dimensiuni ale culturii moderne în Țara Silvaniei (secolele XVII-XIX)”. În final, prof. univ.



dr. Ioan Puscaș a reliefat, cu mult patos, situația Bisericii Greco-Catolice și a slujitorilor ei în „epoca comunistă”, făcând trimiteri pertinente la: preoții protopopi Valentin Coposu (Bobota) și Liviu Trufaș (Zalău), episcopii Iuliu Hosu (Cluj), Alexandru Rusu (Maramureș), Ioan Bălan (Lugoj) și alții, dar și la Simion Bărnuțiu, Iuliu Maniu, Gheorghe Pop de Băsești, Corneliu Coposu și Ioan Ossian, pentru că ei și activitatea lor să rămână veșnic în memoria românilor.

Grupul Școlar „Ioan Ossian” din Șimleu a fost, apoi, gazda primitoare, unde s-au desfășurat lucrările sesiunii de comunicări științifice, pe două secțiuni: „Vicariatul Greco-Catolic al Silvaniei de la înființare până la Marea Unire (1810-1918)” și „Vicariatul după Marea Unire”. Au fost prezentate aspecte ale evoluției istorice a Vicariatului Silvaniei și a celorlalte vicariate din Transilvania și din țară, biografii de preoți, inclusiv ale celor care au avut de suferit în închisorile comuniste. N-au lipsit acțiunile preoților și ale Vicariatului în multitudinea domeniilor de activitate cu parteneri din școli, biblioteci, bănci etc.

Vizitele la expoziția „Icoane și cazanii” la Protopopia-tul Ortodox Șimleu, la Biserica Ortodoxă nr.1 și la Casa Memorială „Iuliu Maniu”, au însuflețit inimile participanților.

Duminică, 19 septembrie 2010, s-au desfășurat Liturghia și Parastasul la Biserica Greco-Catolică, cu hramul „Sfânta Treime” din Șimleu, oficiate de P.S. Virgil Bercea - episcopul greco-catolic al Oradiei, împreună cu un sobor de preoți din protopopiatele greco-catolice din Șimleu Silvaniei, Zalău și Supur, când preotul vicar foraneu Gheorghe Țurcaș, cu arhierasca binecuvântare, a fost hirotesit spre a purta Epigonatul. Agapa creștinească la care au participat preoții din sobor, oaspeții sesiunii de comunicări, oficialități și enoriași a încheiat activitățile dedicate acestei sărbători creștine, bicentenarul Vicariatului Greco-Catolic al Silvaniei, într-o atmosferă înălțătoare, plină de evlavie.

Toate lucrările sesiunii (comunicările științifice) vor fi publicate într-un volum special dedicat evenimentului sărbătorit, prin grija Muzeului Județean de Istorie și Artă – Zalău.

**Prof. Marin ȘTEFAN**

Ramona BĂLUȚESCU

## 57 de ani de când Episcopul Bogdanffy a murit în închisorile comuniste

Episcopul romano-catolic de Oradea și Satu Mare Bogdanffy Szilárd murea la 1 octombrie 1953, la 42 de ani, în închisoarea Aiud, din cauza condițiilor de detenție și a torturilor la care a fost supus de către personalul închisorii. În aceeași lună în care comemorăm dispariția sa, episcopul va fi beatificat, la 30 octombrie, la Oradea, în prezența arhiepiscopului Angelo Amato, prefectul Congregației pentru Cauzele Sfinților, care va prezenta decretul de beatificare.

Celebrarea va fi prezidată de cardinalul Erdő Péter, primatul Ungariei, la invitația episcopului romano-catolic de Oradea, Böcskei László. Episcopul Bogdanffy intră în istorie ca primul martir pentru credință al Bisericii Catolice din România, din perioada comunistă. Gândurile și rugăciunile catolicilor îl vor aminti, în acest început de octombrie, pe cel care a avut o viață scurtă dar tumultuoasă, unul dintre episcopii martiri ai anilor de la mijlocul secolului trecut.

Bogdanffy Szilárd Ignác s-a născut la 21 februarie 1911 în Banatul de Nord. A fost episcop romano-catolic de Satu Mare și Oradea de la 14 februarie 1949 până la sfârșitul vieții, când a sfârșit ca deținut politic. A absolvit Gimnaziul Piarist din Timișoara și Seminarul Teologic din Oradea. A fost hirotonit preot romano-catolic în catedrala din Oradea, la 29 iunie 1934, de către episcopul István Fiedler.

În perioada 1935-1939, a fost profesor la Gimnaziul Catolic din Oradea și duhovnic la Mănăstirea Ursulinelor din orașul de pe Criș. În anul 1939 a fost văzut ca unul dintre membrii cu sarcini importante în organizarea și activitatea Organizației de autoapărare din Valea lui Mihai, organizație care milita pentru rezistența comunității maghiare împotriva încercărilor de românizare. În octombrie 1939 a fost arestat, iar la 21 decembrie 1939 a fost trecut peste graniță împreună cu alți 35 de deținuți, dintre care 15 preoți romano-catolici.

### Ani puțini, dar grei, de episcop

Între 1940 – 1943, Bogdanffy Szilárd a efectuat studii de doctorat în filosofie și dogmatică la Universitatea Pázmány Péter din Budapesta, obținând titlul de doctor în teologie. Reîntors în România, în anul 1944, a fost numit profesor la Gimnaziul Catolic „Szent József” din Oradea. În aprilie 1947 a fost ridicat la rangul de canonic al catedralei episcopale din Oradea și numit vicar episcopal.

Cu numai câteva zile mai înainte de arestarea episcopului de Satu Mare și Oradea, Ioan Scheffler (martir 1949), Bogdanffy Szilárd a fost consacrat episcop al acestei dieceze. El a fost consacrat în clandestinitate, la 14 februarie 1949, la vârsta de 38 ani, în Cape-

la Nunțiatunii Apostolice din București, de către episcopul Gerald Patrick Aloysius O'Hara de Savannah, regent al Nunțiatunii Apostolice din România. În 5 aprilie, în același an, a fost arestat, la Oradea, fiind purtat prin închisorile de la Jilava, Capul Mădăraș, Sighet și Aiud.



Una dintre mărturiile care au rămas despre felul în care a îndurat regimul de detenție vine din partea episcopului greco-catolic de Lugoj, Ioan Ploscaru, care l-a amintit în memoriile sale drept blând și modest. Pentru disponibilitatea sa de a-i ajuta pe ceilalți a fost supus la torturi și izolat la „neagra” (celulă pentru un singur deținut, fără ferestre și fără posibilitatea așezării pe orizontală), unde rezistența umană era încercată la limitele extreme ale supraviețuirii.

Deși rareori vorbea despre suferințele proprii, de la episcopul Bogdanffy a rămas următoarea mărturie: „Oasele de la picioare mi-au fost dislocate, căci am primit 72 de lovituri la tălpi”. Bogdanffy Szilárd a murit în închisoarea din Aiud la 1 octombrie 1953, la vârsta de 42 ani.

### Cel care i-a iubit pe toți, indiferent de credință

Una dintre mărturiile despre episcopul Bogdanffy Szilárd este aceea a elevilor lui, care declarau despre el: „Nu făcea diferențieri între cei de diferite confesiuni. Îi iubea și îi ajuta pe toți la fel. Nu a jignit pe nimeni niciodată nici în cea mai mică măsură, pe săraci i-a ajutat și iubit în mod special. Pentru noi a fost un model. Avea un spirit naiv, copilăresc. A avut încredere în oameni chiar dacă aceștia au abuzat de încrederea lui. Și noi l-am iubit cu toții. Fără cuvinte mari, el a fost cu adevărat sfânt!” După arestarea lui s-a pierdut aproape tot ce a avut – doar copia lucrării de doctorat, un ceas de argint cu inițialele lui și niște ornate albe au rămas. Pe lângă ele, au rămas mărturiile despre dăruirea sa pentru biserică și pentru oameni. Episcopul Gerald Patrick Aloysius O'Hara de Savannah, care l-a uns episcop, se spune că i-a spus: „Pe tine frate Szilárd te sfințesc

(continuare în pag. 16)

(urmare din pag. 15)

pentru martiriu.” Era anul 1949, se știa că aceasta este singura direcție spre care se putea îndrepta un episcop catolic, în această țară: spre martiriu.

La 27 martie 2010, Papa Benedict al XVI-lea a aprobat Congregației pentru Cauzele Sfinților să promulge decretul privitor la martirajul episcopului Bogdánffy Szilárd. Atunci când a ajuns în România vestea acestei decizii, arhiepiscopul romano-catolic de București Ioan Robu a spus: „Vestea beatificării episcopului Bogdánffy aduce mare bucurie în întreaga Biserică Catolică din România. Desigur, Bogdánffy, ca preot și episcop, a slujit Dieceza de Oradea și Satu Mare, dar ca martir pentru credință dă bucurie întregii Biserici Catolice”.

Ceremonia de beatificare va avea loc la 30 octombrie în catedrala romano-catolică din Oradea. La celebrare va fi prezent arhiepiscopul Angelo Amato, prefectul Congregației pentru Cauzele Sfinților, care va prezenta decretul de beatificare. Pentru a prezida celebrarea, Episcopul de Oradea, Mons. Böcskei László, l-a invitat pe Cardinalul Erdő Péter, Primatul Ungariei.

Acesta va fi beatificat la 30 octombrie 2010, la Oradea, în prezența arhiepiscopului Angelo Amato, Prefectul Congregației pentru Cauzele Sfinților, care va prezenta decretul de beatificare. Celebrarea va fi prezidată de cardinalul Erdő Péter, Primatul Ungariei, la invitația monseniorului Böcskei László, episcopul romano-catolic de Oradea.

Atunci când un mărturisitor al credinței moare pentru convingerile sale, el este amintit în primul rând



în rugăciunile celor care țin de Biserica sa. Atunci când acesta a fost un om care nu a ținut cont de diferențele de credință sau rang social, în dragostea față de semenii săi, el este un martir al tuturor celor care cred în Bine, ca valoare supremă.

Bogdánffy Szilárd este un sfânt al Oradiei și al României, nu doar al Diecezei Romano-Catolice de Oradea și Satu Mare, fiind unul dintre aceia care, în anii de teroare comunistă, prin dăruirea sa față de cei pe care îi păstorea, dar și pentru toți cei năpăstuiți și aflați sub teroare, a făcut să se vadă cu încă un strop mai multă lumină și speranță în spiritualitatea din vestul țării.

Și prin beatificarea sa ne vom aduce aminte că istoria nu trebuie doar consemnată ci că marile mărturii împotriva perioadelor aberante, cum a fost și comunismul, trebuie păstrate în suflet și readuse drept pildă urmașilor, mai mult decât ținute în tomuri pline de praf.

## Cardinalul Péter Erdő în vizită la Colegiul „Pio Romeno”

Cu ocazia lucrărilor Sinodului Episcopilor pentru Orientul Mijlociu reunit în Vatican în sesiune specială între 10-24 octombrie, PSS Virgil Bercea, episcop de Oradea, a adresat o invitație cardinalului Péter Erdő, arhiepiscop de Esztergom-Budapesta și președinte al „Consiliului Conferințelor Episcopale din Europa” de a vizita Colegiul „Pio Romeno” de la Roma. Înaltul oaspete a fost primit de către rectorul Colegiului, Pr. Claudiu Lucian Pop, într-un cadru festiv, printr-un moment de rugăciune în Biserica Colegiului, urmat de prânzul în mijlocul întregii comunități de studenți de la Roma.

Cu această ocazie, Eminența Sa, Cardinalul Primat al Ungariei, a evocat legăturile sale cu România, îndemnându-i totodată pe tinerii preoți și seminariști greco-catolici aflați la studii la Roma la râvnă și dăruire pentru o cât mai rodnică slujire în mijlocul poporului lui Dumnezeu.

PSS Virgil, în cuvântul de mulțumire adresat Cardinalului a amintit de întâlnirea ecumenică ce va fi organizată săptămâna viitoare la Rodos, la care va



participa alături de Cardinalul Erdő, cel care este și promotorul acestei inițiative alături de Patriarhul Ecumenic Bartolomeu al Constantinopolului.

**Biroul de presă**



## Sesiunea de toamnă a Conferinței Episcopale Române

În zilele de 28-30 septembrie 2010, la Sediul Episcopiei Române Unită cu Roma (Greco-catolică) din Lugoj s-a desfășurat sesiunea de toamnă a Conferinței Episcopale Române, cu participarea episcopilor Greco-catolici și Romano-catolici.

La Sfânta Liturghie de deschidere a sesiunii, concelebrată de către toți episcopii prezenți, în Catedrala Greco-catolică au fost de față reprezentanții tuturor cultelor prezente în orașul Lugoj și autoritățile locale.

Ordinea de zi a cuprins puncte referitoare la:

- situația actuală a Casei de Pensii, bugetul, modificări cerute pentru Statutele sale;
- oportunitatea inițierii procedurilor de invitare a Sfântului Părinte în România;
- precizări cu privire la pelerinajele oficiale la Medjugorje;
- pelerinajul Icoanei Maicii Domnului de la Căciuca prin parohiile Diecezei de Iași, începând cu noul An Liturgic – Advent 2010;
- precizări cu privire la Întâlnirea Națională a Familiiilor;
- salarizarea în cadrul Ordinariatelor;
- redactarea unei scrisori adresată tuturor credincioșilor catolici de ambele rituri din România, în care episcopii recomandă ca, în aceste vremuri atât de dificile pentru întregul popor, marcate nu numai de criza economico-financiară, ci și de cea politică și morală,



să nu fie uitate valorile evanghelice, în special caritatea față de persoanele cele mai afectate;

- raport cu privire la recenta sesiune plenară de la Viena a Comisiei mixte de dialog interconfesional, între Biserica Catolică și Biserica Ortodoxă, din septembrie 2010;

- stadiul pregătirilor beatificării episcopului martir Bogdánffy Szilard, care va avea loc la 30 octombrie 2010 în Catedrala Romano-catolică Oradea, respectiv a episcopului martir Scheffler János, prevăzută pentru 3 iulie 2011 la Satu Mare;

- alte subiecte de ordin intern.

S-a stabilit ca următoarea sesiune a Conferinței Episcopale să aibă loc la București, în perioada 24-26 mai 2011.

**Pr. Eduard-Mihai COȘA**  
Secretar general

## Ediția a V-a a Conferinței BRU - Renovabis

Luni, 18 octombrie 2010, a început la Blaj, în Aula Magma a Sediului Curiei Arhiepiscopale Majore, cea de-a cincea ediție a Conferinței BRU-Renovabis, având ca temă „Creșterea capacității instituționale a Bisericii Române Unită cu Roma, Greco-Catolică, în vederea susținerii activităților sale pastorale”.

Lucrările conferinței cu binecuvântarea Preafericirii Sale Lucian, Arhiepiscopul Major al Bisericii Române Unită cu Roma, Greco-Catolică, și se desfășoară cu participarea reprezentanților curiilor tuturor Eparhiilor BRU, din partea Renovabis fiind prezent domnul Dr. Gerhard Albert, managerul organizației. Din partea Secretariatului de Stat pentru Culte onorează cu prezența sa ca referent domnul Dr. Florinel-Irinel Frunză, director al Direcției Relații Culte.

Conferința se desfășoară pe parcursul a trei zile, încheindu-se miercuri, 20 octombrie a.c..



## Adorația Mondială a Copiilor

În data de 1 Octombrie a avut loc, la Catedrala Sfântul Nicolae din Oradea, Adorația Mondială a Copiilor animată de copiii din clasele primare ale Liceului Greco-Catolic și de grupul Dominic Savio de la Mănăstirea Franciscană Maica Domnului.

Această adorație a avut ca scop unitatea în rugăciune cu copiii din întreaga lume, rugăciunea pentru propria familie și desigur pentru creșterea lor în credință. Copiii au înălțat rugăciuni și cântări de slavă lui Isus, cerând haruri pentru familie, școală, profesori, prieteni și pentru Biserică. Cei mai mici, fiind la început, au adus desene făcute de mânuțele lor, pe care le-au depus la picioarele lui Isus. Chiar dacă uneori și-au mai pierdut răbdarea, credem că Isus a binecuvântat inimile lor și roadele se vor vedea în timp.

Ne bucurăm că bunul Dumnezeu ne-a ajutat să organizăm și această a doua ediție, iar acolo unde



noi, ca oameni, nu ajungem cu siguranță Isus va trimite harurile sale.

**Biroul Pastoral**

## Inaugurarea Capelei Bizantine la Mănăstirea „San Gregorio al Celio” din Roma

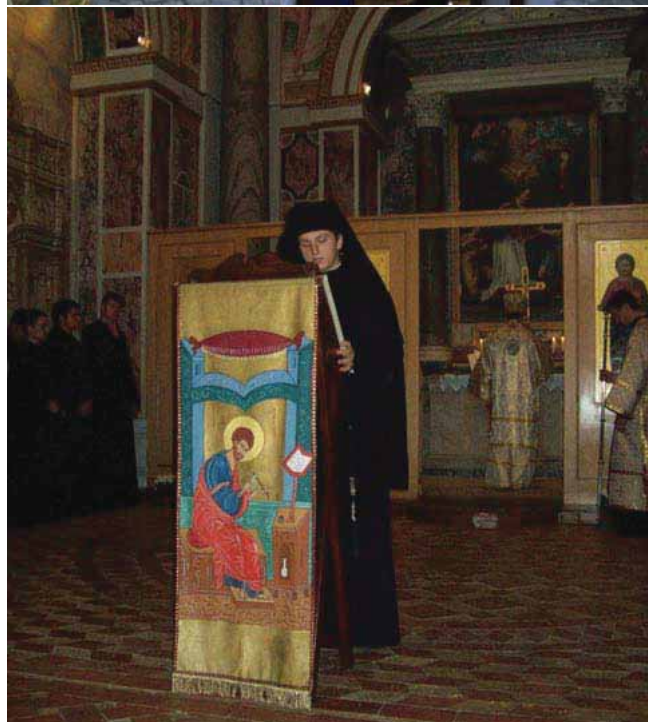
Sâmbătă, 16 octombrie 2010, în cadrul Liturghiei Arhieresti celebrată de PSS Virgil Bercea, a avut loc sfințirea capelei greco-catolice de la Mănăstirea „San Gregorio al Celio” din Roma.

Capela servește tinerilor călugări români, dar și celor care se află pe drumul spre călugărie, prezenți în comunitatea de la Mănăstirea *San Gregorio*, fiind formați de către pr. Innocenzo Gargano. Capela bizantină, care poartă hramul „Sfântul Apostol Andrei” reprezintă un loc unde vor fi urmate rânduielile mănăstirești într-un ambient caracteristic ritului bizantin. În ceea ce privește formarea intelectuală, tinerii călugări și aspiranți la călugărie sunt studenți la diferite Universități Pontificale din Roma. La slujbele religioase, mai ales duminica la Utrenie și la Sfânta Liturghie vor participa și credincioși români aflați la Roma.

Printre participanții la eveniment s-au aflat credincioși din cele două parohii greco-catolice românești din Roma, împreună cu preoții parohi, călugări și călugărițe din România și din străinătate, prieteni și colaboratori ai tinerilor noștri călugări. Au mai fost prezenți pr. Claudiu Lucian Pop, rector al Colegiului Pontifical Pio Romeno, responsabil cu pastorația românilor greco-catolici din Italia și pr. Innocenzo Gargano, stareț al Mănăstirii San Gregorio, acesta din urmă făcând parte din Ordinul călugărilor Benedictini Camaldolezi, și dl. George Bologan de la Ambasada României din Italia.

În omilia pe care a ținut-o, PSS Virgil a subliniat importanța monahismului răsăritean pentru biserica noastră, aducând mulțumiri părintelui Innocenzo Gargano care i-a primit pe călugării noștri, acceptând să-i formeze și să-i călăuzească pe drumul lor înspre monahism.

**Pr. Anton CIOBA**



## Colectă specială

*Har și pace din partea lui Dumnezeu iar de la noi binecuvântare pentru toți cei ce aduceți daruri și faceți bine întru sfințele noastre biserici și vă aduceți aminte de cei săraci.*

+ **Virgil Bercea**  
Episcop

### Iubiți credincioși,

Cazul familiei F. reflectă schimbarea pe care o poate aduce o supă caldă în viața oamenilor. Tatăl lucrează zilier, mama a născut cu câteva săptămâni în urmă, iar Ana este fetița de 6 ani. Tatăl și-a pierdut locul de muncă în urma unui accident, mama a depus actele pentru obținerea pensiei de handicap, având probleme majore cu vederea, iar alocația noului născut va intra abia peste 3 luni. La prima vedere fetița este ca oricare alta la 6 ani, însă se poate observa că este foarte slabă, palidă și caracterizată de o nepăsare neobișnuită, în locul curiozității naturale, copilărești.

Mama solicită sprijin la Caritas în asigurarea hranei pentru copil, negăsind altă soluție să asigure mâncarea necesară. Tăcută și rușinoasă, mă asigură că este doar o perioadă scurtă, după care lucrurile se vor rezolva. După două zile de distribuire a mesei, tatăl copiilor trebuie internat în spital din cauza deshidratării. Am întrebat de ce nu au împărțit mâncarea primită, răspunsul fiind, „cel mai important este copilul”.

După câteva săptămâni, zilnic apare în curtea asociației o fetiță jucăușă, plină de energie și de curiozitate. Îmi povestește – relatează asistenta socială

- că supa o mănâncă la prânz, iar felul doi este păstrat pentru cină. Are foarte mare grijă ca pentru dimineața să-i rămână o felie de pâine pentru micul dejun.

Printr-o masă caldă oferită zilnic am schimbat realitatea crudă a lumii pentru o fetiță, care nu s-a îmbolnăvit, care nu a fost nevoită să lupte pentru viața ei căutând resturi de mâncare în tomberon, la 6 ani. Prin acest ajutor constant am prevenit scăderea nivelului de trai, am oferit o șansă și o speranță.

În spiritul acesta, Caritas Eparhial Oradea continuă tradiția din duminica „Samariteanului milostiv”, zi în care se organizează în fiecare an o colectă specială. Prin urmare, tasul din data de **14 noiembrie, 2010**, duminica „Samariteanului milostiv”, va fi predat, de fiecare parohie, asociației.

Colecta din acest an va fi destinată continuării proiectului „O masă caldă pentru cei săraci”, derulat de asociație împreună cu Surorile Misionare Franciscane ale lui Cristos, prin care 30 de persoane primesc zilnic masa de prânz.

**Pr. Olimpiu Todorean**  
Președinte

## Bihoreni iluștri

În data de 11 octombrie, la Muzeul Aurel Lazăr s-a desfășurat un proiect cultural în cadrul căruia pr. Ciprian Robotin a prezentat elevilor viața și activitatea PS Demetriu Radu. Menționăm faptul că, pe data de 8 decembrie se împlinesc 90 de ani de când a murit marele episcop, în urma unui atentat cu bombă, care a explodat în clădirea senatului de la București, tocmai când ținea o cuvântare.

Manifestarea culturală a făcut parte din multiplele evenimente ale Toamnei Orădene, dar și pentru a marca 92 de ani de la semnarea în casa dr. Aurel Lazăr a „Declarației de Independență a Românilor din Transilvania”. Proiectul, intitulat sugestiv „**Bihoreni iluștri: Roman Ciorogariu, Aurel Lazăr, Demetriu Radu și Rimler Karoly**” aparține Colegiului Tehnic „Dimitrie Leonida”, în colaborare cu Episcopia Greco-Catolică de Oradea, Universitatea din Oradea și Inspectoratul Școlar Județean Bihor.

Alături de elevi ai Colegiului Național „Mihai Eminescu” și ai Colegiului Tehnic „Dimitrie Leonida”, cei prezenți la eveniment au avut prilejul să asiste la o lecție despre aceste personalități ale istoriei locale, care au marcat decisiv destinul orașului de pe Crișul



Repede. Sala de conferințe a Muzeului „Aurel Lazăr” a fost neîncăpătoare pentru zecile de elevi ai Colegiului Tehnic Dimitrie Leonida și ai Colegiului Național Mihai Eminescu, care, alături de profesori au rememorat evenimentele ce au precedat Marea Unire din 1918.

Activitatea s-a încheiat cu vizitarea casei memoriale a iluștrului politician orădean.

**Biroul de presă**

## În rugăciune 24 de ore

### „Rozarul Carității”

În al optulea an consecutiv, în zilele de 23-24 octombrie, a.c., a avut loc la Parohia Sfântul Gheorghe” din Oradea „Rozarul de 24 de ore”. Asociațiile și grupurile de rugăciune din Oradea au fost invitate la **Rozarul Carității**, tema rugăciunii din acest an. Au răspuns invitației: *Copiii claselor I-IV ai Liceului Greco-Catolic din Oradea; Copiii claselor V-XII ai Liceului Greco-Catolic din Oradea; Oratoriul „Maria Imaculata” de la Parohia „Sfântul Nicolae”; Asociația „Reuniunea Mariană” și Asociația „Vârsta a Treia”; Grupul „Alegria” de la Mănăstirea „Maica Domnului”; Asociația Generală a Românilor Uniți (AGRU); Studenții teologi de la Seminarul „Sfinții Trei Ierarhi” și Studenții de la Colegiul “Sfânta Familie”; Asociația Terțiarilor Franciscani, Grupul de rugăciune „Preasfânta Inimă a lui Isus” și Grupul „Rozarul viu”; Asociația Tineretului Român Unit (ASTRU); Credincioșii parohiei „Sfântul Gheorghe”; Asociația „Cercetașii Români Uniți”, în ordinea asigurării rugăciunii continue de 24 de ore. Credincioșii care au dorit să se alăture acestei rugăciuni continue au putut să o facă în orice moment, în arcul celor 24 de ore, la Biserica „Sfântul Gheorghe”, în parohie sau în familie.*

Tema rugăciunii din acest nu a fost aleasă întâmplător. Dacă în anii precedenți ne-am rugat *pentru episcopii martiri, redobândirea bisericilor, pentru viață, familie, mame, unitate în diversitate, preoți*, anul acesta, *Anul European de luptă împotriva sărăciei și a excluziunii sociale*, ne-a rugat în primul rând pentru toți acei săraci care trăiesc sub limita existenței pentru ca ei să poată avea puterea să-și găsească drumul de ieșire din sărăcie în care se zbat. În al doilea rând ne-am rugat pentru autoritățile civile pentru ca ele să găsească instrumentele și mijloacele necesare pentru a ajuta aceste persoane să-și găsească un loc de muncă și condiții de trai corespunzătoare demnității unui om. În al treilea rând, dar nu și ultimul, ne-am rugat pentru ieșirea din sărăcia spirituală și morală în care ne aflăm cu toții, mai mult sau mai puțin.

Cuvintele Sfântului Părinte Papa Benedict al XVI-lea de a *ne ruga și a face fapte bune* l-am transmis și noi tuturor participanților la acest moment de rugăciune, îndemnându-i să se întoarcă acasă, să-și trăiască credința prin acel „Da” și să facă fapte bune.

**Pr. Olimpiu Todorean**



Îi informăm pe cititorii noștri că pentru a intra în posesia abonamentului la revista *Vestitorul* este necesar ca acesta să fie achitat pe tot anul sau pe cel puțin șase luni. Abonamentul trebuie să fie plătit până cel târziu la data de **30 ianuarie 2010**. Costul unui exemplar va fi de **1,5 LEI**, cost care, pentru abonați, va rămâne același pe tot timpul anului, indiferent de eventualele modificări de preț. Vă reamintim că modalitatea cea mai sigură de a intra în posesia revistei noastre este abonamentul.